

71 KIRI

RIIGI ARENG

RIIK soodustab tsivilisatsiooni arengut, olles ühiskonna sõja laastamiste ja kannatuste kaudu saanud puhaskasu. Ka riigivalitsemiskunst on vaid aja jooksul kogunenud oskus lepitada omavalhel sõdivaid hõime ja rahvaid.

² Nüüdisaegne riik on institutsioon, mis on üle elanud pikaajalise võitluse rühmavõimu eest. Parem võim jäi lõpuks peale ja moodustas faktilise loodu — riigi — koos moraalse müüdiga kodaniku absoluutsest kohustusest elada ja surra riigi hüvanguks. Ent riik ei ole siiski jumalikku päritolu; see ei tekkinud isegi aruka inimtegevuse tahtel, vaid on puhtarenguline institutsioon, mis tekkis täiesti automaatselt.

1. ALGNE RIIK

¹ Riik on territoriaalne ühiskonda reguleeriv organisatsioon ning tugevaim, tõhusaim ja vastupidavaim riik koosneb vaid ühest rahvast, kellel on ühine keel, tavad ja institutsioonid.

² Varased riigid olid väikesed ning tekkinud vallutuste tulemusena. Neile ei pandud alust vabatahtliku ühinemise teel. Palju riike rajasid vallutajatest rändrahvad, kes tavatsesid söösta rahumeelsete karjakasvatajate või paiksete põllumeeste kallale, need vallutada ja orjastada. Vallutuste tulemusena tekkinud riigid kihistusid paratamatult, klasside tekkimine oli vältimatu ja klassivõitlus on alati olnud selekteeriv.

³ ¶ Ameerika punaste inimeste põhjapoolsed hõimud ei jõudnudki tõelise riikluseni. Nad ei arenenud kaugemale hõimude vabast konföderatsioonist, mis on väga algeline riigivorm. Kõige arenenum oli irokeeside föderatsioon, kuid see kuuest rahvast koosnev rühm ei toiminud kunagi päriselt riigina ega jäänud püsima, sest puudusid teatavad nüüdisaegse rahvana elamise põhitingimused, näiteks:

- ⁴ 1. eraomandi soetamine ja pärimine;
- ⁵ 2. linnad koos põllumajanduse ja tööstusega;
- ⁶ 3. Töodes aitavad koduloomad;
- ⁷ 4. perekonnaelu arukas korraldus. Need punased inimesed klammerdusid emakeskse perekonna ning õe- ja vennapoegade pärimisõiguse külge;
- ⁸ 5. kindlapiiriline territoorium;
- ⁹ 6. tugev täidesaatva võimuorgani juht;
- ¹⁰ 7. sõjavangide orjastamine — nad kas võtsid vangid enda hulka või tapsid nad;

¹¹ 8. kindla eesmärgiga vallutused.

¹² ¶ Punased inimesed olid liiga demokraatlikud: neil oli hea valitsus, kuid sellel ei õnnestunud oma eesmäärke saavutada. Nad oleksid lõpuks ka riigiks arenenud, kui nad poleks enneaegselt kokku puutunud valge inimese arenenuma tsivilisatsiooniga, kus kasutati kreeklaste ja roomlaste valitsemismeetodeid.

¹³ ¶ Edukal Rooma riigil olid järgmised alused:

- ¹⁴ 1. isaperekond;
- ¹⁵ 2. põllumajandus ja loomade kodustamine;
- ¹⁶ 3. elanikkonna kontsentreerumine linnadesse;
- ¹⁷ 4. vara ja maa eraomandus;
- ¹⁸ 5. orjus — kodanikkonna klassid;
- ¹⁹ 6. nõrkade ja mahajäänud rahvaste vallutamine ja nende elu ümberkorraldamine;
- ²⁰ 7. kindlapiiriline territoorium koos teedega;
- ²¹ 8. tugevad valitsejaisiksused.

²² ¶ Rooma tsivilisatsiooni suur nõrkus, mis aitas lõppkokkuvõttes kaasa impeeriumi kokkuvarisemisele, oli noormeeste iseseisvumine kahekümne ühe aastastelt, mida peeti liberaalseks ja edumeelseks uuen-duseks, ning neidude tingimusteta võimalus iseseisvuda, nii et neil oli vabadus abielluda omavalitud mehega või asuda mujale elama ja alustada amoraalset elu. Ühiskonda ei kahjustanud mitte niivõrd need reformid iseenesest kui just nende kiire ja ulatuslik läbiviimine. Rooma kokkuvarisemine näitab, mida võib oodata, kui riik laieneb liiga kiiresti, samal ajal sisemiselt mandudes.

²³ ¶ Algne riik sai tekkida veresidemete nõrgenemise ja territoriaalsidemete tugevnemise tõttu ning need hõimude föderatsioonid kindlustusid tavaliselt vallutuste käigus. Kuigi tõelisele riigile on iseloomulik suveräänsus, mis ületab kõiki väiksemaid võitlusi ja rühmadevahelisi erinevusi, püsivad paljud klassid ja kastid hilisemates riiklikes organisatsioonides siiski endiste aegade sugukondade ja hõimude jäänukitena. Hilisemad ja suuremad territoriaalriigid pidasid nende väiksemate veresuguluses olevate sugukonnarühmadega pikki ja kibedaid võitlusi, kusjuures hõimuvallitsus oli väärtuslik üleminekuetapp perekonnalt riigivõimule. Hilisematel aegadel kasvas palju kildkondasid välja ameti- ja teistest tootmisalastest ühendustest.

²⁴ Kui riigiks integreerumine ebaõnnestub, lange-takse tagasi riigieelsete valitsemismeetodite aegadesse, selle näiteks oli ka keskaegne feodalism Euroopas.

Neil pimedatel aegadel varises territoriaalriik kokku ning pöörduti tagasi väikeste lossirühmade juurde, sugukonna ja hõimu arenguastmele. Samasuguseid poolriike leidub praegu Aasias ja Aafrikas, kuid mitte kõik neist pole arengus tagasi pöördunud, paljud kujutavad endast hoopis tulevikuriikide algtuumasid.

2. RAHVAESINDUSLIKU VALITSUSE ARENG

¹ Demokraatia ideaal on tsivilisatsiooni, mitte evolutsiooni saadus. Liikuge edasi aegamööda! tehke valikuid hoolikalt! sest demokraatia ohud on:

² 1. keskpärasuse ülistamine;

³ 2. nurjatute ja rumalate valitsejate valimine;

⁴ 3. ühiskonna arengu põhifaktide arvestamata jätmise;

⁵ 4. üldise valimisõiguse andmine harimatu ja ükskõikse enamuse kätte;

⁶ 5. orjalikkus avaliku arvamuse ees, enamusel pole mitte alati õigus.

⁷ Avalik üldlevinud arvamus on ühiskonna arengut alati tagasi hoidnud, ent on siiski väärtuslik, sest ühiskonna arengut aeglustades säilitab ta tsivilisatsiooni. Avaliku arvamuse suunamine on tsivilisatsiooni kiirendamise ainus ohutu ja õige viis, kuna jõud on vaid ajutine abinõu ja kultuuri areng kiireneb üha, mida enam kuulid asenduvad valimisedelitega. Avalik arvamus ja ühiskondlikud tavad on ühiskonna ja riigi arengu põhiline alusenergia, kuid riigi jaoks on sellel väärtust vaid siis, kui see väljendub ilma vägivaldala.

⁸ Ühiskonna edasiliikumise mõõdu määrab otseselt see, mil määral avalik arvamus saab valvata isikliku käitumist ja riiklikku regulatsiooni ilma vägivalda kasutamata. Tõeliselt tsiviliseeritud valitsus tekkis siis, kui avalik arvamus esines isikliku valimisõiguse volitustes. Rahvahääletused ei tarvitse alati õigesti otsustada, kuid on õige viis isegi valesti toimimiseks. Areng ei anna kohe tulemuseks ülmat täiuslikkust, vaid pigem võrdleva ja edasiliikuva praktilise kohanemise.

⁹ Rahvaesindusliku valitsuse praktilise ja tõhusa vormi areng toimub kümne sammu ehk etapina ning need on:

¹⁰ 1. *isikuvabadus*. Orjus, pärisorjus ja kõik inimorjuse vormid peavad kaduma;

¹¹ 2. *mõttevabadus*. Kui vabadele inimestele ei anta haridust — ei õpetata arukalt mõtlema ja targalt kavandama —, toob vabadus tavaliselt rohkem kahju kui kasu;

¹² 3. *õiguskord*. Vabadust saab nautida vaid siis, kui inimvalitsejate tahe ja kapriisid asenduvad seaduste rakendamisega kooskõlas vastuvõetud põhiseadusega;

¹³ 4. *sõnavabadus*. Rahvaesinduslik valitsus on mõeldamatu, kui inimpüüdlusi ja arvamusi ei saa vabalt igas vormis väljendada;

¹⁴ 5. *omandi kaitstus*. Ükski valitsus ei püsi kaua, kui ta ei kindlusta õigust omada mingis vormis isiklikku vara. Inimene ihaldab õigust oma isiklikku vara kasutada, valitseda, kinkida, müüa, rentida ja parandada;

¹⁵ 6. *õigus valitsuse poole pöörduda*. Rahvaesinduslik valitsus tunnistab kodanike õigust saada ära kuulatud. Valitsuse poole pöördumise õigus kuulub vaba kodaniku õiguste hulka;

¹⁶ 7. *juhtimisõigus*. Ära kuulamisest ei piisa, õigus valitsuse poole pöörduda peab arenema edasi valitsuse tegelikuks mõjutamiseks;

¹⁷ 8. *üldine valimisõigus*. Rahvaesinduslik valitsus eeldab arukat, tõhusat ja üldist valijaskonda. Valitsuse iseloomu määravad alati selle moodustajate iseloom ja võimed. Tsivilisatsiooni arenedes jääb valimisõigus küll mõlemale sugupoolele ühtviisi alles, kuid seda muudetakse, grupeeritakse ümber ja diferentseeritakse muul viisil;

¹⁸ 9. *avaliku teenistuse piiramine*. Ükski tsiviilvalitsus pole toimiv ja tõhus, kui kodanikkonnal pole tarku viise ametnike ja avalike teenistujate tegevuse juhendamiseks ja kontrollimiseks ning kui nad ei kasuta neid;

¹⁹ 10. *arukas ja koolitatud esindus*. Demokraatia püsimine sõltub rahvaesindusliku valitsuse edukusest ning selle eeltingimuseks on vaid nende isikute valimine avaliku teenistuse ametikohtadele, kes on erialase koolitusega, intellektuaalselt pädevad, sotsiaalselt lojaalsed ja moraalselt kõlblikud. Rahva valitsus, rahva valitud ja rahva jaoks, võib püsida vaid neil tingimustel.

3. RIIKLUSE IDEEAALID

¹ Valitsuse poliitilisel või administratiivsel vormil pole erilist tähtsust, kui see pakub tsiviilühiskonna progressiks vajalikke põhielemente: vabadust, turvalisust, haridust ja sotsiaalset kooskõlastamist. Ühiskonna arengusuunda ei määra mitte see, mis riik on,

vaid mida ta teeb. Kõigele vaatamata ei suuda ükski riik tõusta kõrgemale oma kodanikkonna moraalsetest väärtushinnangutest, mida esindavad selle valitud juhid. Võhiklikkus ja omakasupüüdlikkus viivad ka kõrgeimat tüüpi valitsuse languseni.

² Kahetsusväärne küll, aga ühiskonna püsijäämiseks on oluline rahvuslik eneseupitamine. Hõimude kokkusulutamise ja rahvuste moodustamise esmaseks teguriks on olnud kuni praegusajani väljavalitud rahva doktriin. Kuid ükski riik ei saavuta ideaalset funktsioneerimistaset enne, kui on jagu saanud igat liiki sallimatusest, mis on inimese arengule igikestvalt kahjulik. Sallimatust saab kõige paremini võita teaduse, kaubanduse, ajaviite ja religiooni ühisjõududega.

³ ¶ Ideaalne riik toimib kolme vägeva ja kõrvuti mõjuva tungi ajal:

⁴ 1. armastav ustavus, mis tuleneb inimeste vendluse teostamisest;

⁵ 2. tarkadel ideaalidel põhinev arukas patriotism;

⁶ 3. kosmiline taipamine, tõlgendatuna planeedi faktide, vajaduste ja eesmärkidena.

⁷ ¶ Ideaalses riigis on seadusi vähe ning need on jõudnud enesekontrolli tugevdamise tulemusena negativistlikust tabu-ajajärgust üksikisiku vabaduse positiivse progressi ajastusse. Kõrgem riik sunnib oma kodanikke tööle ja ergutab neid kasulikult ning ülendavalt kasutama ka üha pikenevat vaba aega, mis tekib areneva tehnika ajajärgul tänu vabanemisele raskest tööst. Vaba aeg peab midagi ka andma, mitte ainult võtma.

⁸ Ükski ühiskond pole jõudnud eriti kaugele, kui ta lubab jõudeolekut või sallib vaesust. Ent vaesust ja sõltuvust ei saa kunagi kaotada, kui puudulikud ja mandunud tüvikonnad on tasuta ülalpidamisel ja neil on lubatud piiramatult paljuneda.

⁹ Moraalne ühiskond peaks püüdma oma kodanikkonna eneseväärikust säilitada ja andma igale normaalsele inimesele eneseteostuseks piisavalt võimalusi. See ühiskonna saavutuste kava annab tulemuseks kõrgeimat klassi kultuurühiskonna. Ühiskonna arengut peaks stimuleerima valitsusepoolne järelevalve, mis rakendab reguleerivat juhtimist minimaalselt. Parim riik on see, mis kõige rohkem koordineerib ja samal ajal kõige vähem valitseb.

¹⁰ Riikluse ideaalini tuleb jõuda arengu tulemusena, kodanike teadlikkuse aegamööda toimuva kasvu, sotsiaalse teenistuse kohustuste ja eesõiguste tunnistamise kaudu. Inimesed võtavad valitsemiskoorma enda

kanda algul kohustusena, mis järgneb poliitiliste saamameeste valitsemiseesmärkidele, kuid hiljem soovivad nad seda teenistust kui privileegi, kui suurimat au. Iga tsivilisatsioonitaset kirjeldavad tõetruult nende kodanike võimed, kes võtavad riiklikud kohustused vabatahtlikult enda kanda.

¹¹ Tõelises riiklikus ühiskonnas valitsevad linnu ja maakondi spetsialistid ning neid haldusalasid juhitakse täpselt samamoodi nagu kõiki teisi inimeste majanduslike ja kaubanduslike ühenduste vorme.

¹² Edasijõudnud riikides peetakse poliitilist teenistust kodanikkonna kõrgeimaks pühendumiseks. Kõige targemate ja üllamate kodanike suurimaks püüdluseks on saavutada ühiskonnas tunnustus, olla valitud või määratud mõnele vastutavale ametikohale valitsuses, ning sellised valitsused avaldavad oma tsiviil- ja sotsiaalteenistujatele teenistuse eest kõrgeimat au ja tunnustust. Järgmisena avaldatakse austust filosoofidele, haridustöötajatele, teadlastele, ettevõtjatele ja sõjaväelastele. Vanemad saavad oma laste tubliduse eest hüvituse ning jäägitud usujuhid, vaimuriigi saadikud, saavad tõelise hüvituse teises maailmas.

4. ARENEV TSIVILISATSIOON

¹ Majandus, ühiskond ja valitsus jäävad püsima, kui nad arenevad. Seisak arengulises maailmas annab tunnustust langusest; püsima jäävad vaid need institutsioonid, mis arenguvooluga edasi liiguvad.

² ¶ Avarduva tsivilisatsiooni arenguprogrammis sisalduvad:

³ 1. isikuvabaduste säilimine;

⁴ 2. kodu kaitstus;

⁵ 3. majandusliku turvalisuse edendamine;

⁶ 4. haiguste ärahoidmine;

⁷ 5. kohustuslik haridus;

⁸ 6. kohustuslik tööhõive;

⁹ 7. vaba aja tulus kasutamine;

¹⁰ 8. hoolitsemine õnnetute eest;

¹¹ 9. rahva täiustamine;

¹² 10. teaduse ja kunsti edendamine;

¹³ 11. filosoofia edendamine — tarkus;

¹⁴ 12. kosmilise taipamise lisandumine — vaimsus.

¹⁵ ¶ Nende tsivilisatsiooni saavutuste areng viib otseselt surelike püüdluste kõrgeimate inimlike ja jumalike sihtide teostumiseni — ühiskonna jõudmiseni inimestevahelise vendluseni ja isikliku jumalateadvuse seisundini, mis väljendub iga inimese ülmas soovis täita taevase Isa tahet.

¹⁶ Tõelise vendluse tekkimine näitab, et on kätte jõudnud ühiskonnakord, milles kõik inimesed kannavad meelsasti üksteise koormat: nad lausa soovivad elada kuldreegli järgi. Niisugune ideaalne ühiskond ei saa aga teostuda, kui nõrgad või nurjatud ootavad võimalust, et kasutada ebaausalt ja riivatult ära neid, keda ajendab eeskätt soov pühenduda tõe, ilu ja headuse teenimisele. Selles olukorras on tõhus vaid üks tee: „kuldreeglit” lähtujad võivad sisse seada edumeelse ühiskonna, milles nad elavad oma ideaalide järgi, kuid peavad kaitsma end küllaldaselt oma pimedusega loodud kaaslaste eest, kes võivad püüda nende rahumeelseid eelistusi ära kasutada või nende edasiliikuvat tsivilisatsiooni hävitada.

¹⁷ Idealism ei saa areneval planeedil püsida, kui iga põlvkonna idealistid lasevad end inimkonna madalamate klasside poolt hävitada. Ja idealism peab tegema läbi suure proovi: kas arenenud ühiskond suudab säilitada sõjalist valmisolekut, mis kaitseb seda sõjakate naabrite igasuguste rünnakute vastu, sattumata kiusatusse kasutada sõjalist jõudu ründeoperatsioonideks teiste rahvaste vastu, et isekalt kasu saada või oma riiki suurendada. Riigi püsijäämine nõuab küll sõjalist valmisolekut, kuid ainuüksi religioosne idealism ei suuda ära hoida valmisoleku muutumist agressiooniks. Ainult armastus, vendlus võib ära hoida nõrkade rõhumist tugevate poolt.

5. KONKURENTSI ARENG

¹ Konkurents on ühiskonna arengu seisukohalt oluline, kuid reguleerimata konkurents sigitab vägivalda. Praeguses ühiskonnas tõrjub konkurents sõja aegamööda välja, sest see määrab üksikisiku koha tootmises ning ka majandusharude enda püsimise. (Mõrval ja sõjal on ühiskondlike tavade seisukohalt erinev staatus: mõrv on juba ühiskonna algusaegadest saadik ebaseaduslikuks kuulutatud, sõda inimkonna kui terviku poolt aga mitte.)

² Ideaalne riik kohustub reguleerima ühiskondliku käitumist vaid nii palju, kui on vaja vägivalda kaotamiseks üksikisikute vahelisest konkurentsist ja ebaõigluse hävitamiseks isiklikest algatustest. Siin peitub riikluse suur probleem: kuidas tagada tootmises rahu ja vaikust ning maksta riigivõimu toetamiseks makse, vältides samal ajal tootmise pärssimist maksustamise kaudu ja riigi muutumist parasitlikuks ja türanlikuks?

³ Igal maailma varasemal ajajärgul on konkurentsil edumeelses tsivilisatsioonis olnud oluline roll. Inimese edasises arengus muutub üha tõhusamaks koostöö.

Kõrgemates tsivilisatsioonides on koostöö konkurentsist tõhusam. Konkurents stimuleerib varast inimest. Varast arengut iseloomustab bioloogiliselt kõlblike allesjäämine, kuid hilisemaid tsivilisatsioone edendavad paremini arukas koostöö, mõistev vennalikkus ja vaimne vendlus.

⁴ Tootmisalane konkurents on tõepoolest äärmiselt pillav ja väga ebaefektiivne, aga püüdeid sellise majandusliku tühikäigu likvideerimiseks ei tohiks soosida, kui need toovad kaasa üksikisiku põhivabaduste kas või tühisegi piiramise.

6. KASUMIMOTIIV

¹ Tänapäeva kasumist motiveeritud majandus on määratud hukkamisele, kui kasumimotiividele ei suudeta lisada teiste teenimise valmidust. Kitsarinnalisel omakasupüüdlikkusel põhinev halastamatu konkurents hävitab lõppkokkuvõttes ka kõik selle, mida ta püüab säilitada. Ainuline ja iseennast teeniv kasumimotiiv on kristlike ideaalidega ühitamatu — ning veelgi vähem ühitatav Jeesuse õpetustega.

² Kasumimotiiv on teiste teenimise valmiduse jaoks majanduses sama mis hirm armastuse jaoks religioonis. Ent kasumimotiivi ei tohi järsult hävitada ega kaotada, sest see sunnib töötama paljusid, kes muidu laiskleksid. Ühiskonda energetiseerivad stiimulid ei pea aga alatiseks isekaks jääma.

³ Kõrgema ühiskonnakorra jaoks on majandustegevuse kasumimotiiv täiesti madal ja vääritud, kuid tsivilisatsiooni varasemates faasides oli see ometi vältimatu tegur. Kasumimotiivi tohib inimeselt võtta alles siis, kui ta on oma majanduslikes püüdlustes ja ühiskonna teenimises kindlalt omandanud kõrgemat tüüpi omakasupüüdmatud motiivid — ülimalt tarkuse, köitva vendluse ja suurepärase vaimsete saavutuste transtsendentsed tungid.

7. HARIDUS

¹ Püsiv riik põhineb kultuuril, seal domineerivad ideaalid ning see on ajendatud ühiskonna teenimise valmidusest. Hariduse eesmärgiks peaks olema oskuste omandamine, tarkuse poole püüdlemine, eneseteostus ja vaimsete väärtuste omandamine.

² Ideaalses riigis jätkub hariduse omandamine kogu elu ja filosoofiaga tegelemine muutub mõnikord kodanikkonna põhitegevuseks. Niisuguse riikliku ühiskonna kodanikud otsivad tarkuse kaudu paremat arusaamist inimsuhete tähtsusest, reaalsuse tähendustest, väärtushinnangute üllusest, elu eesmärkidest ja kosmilise saatuse hiilgusest.

³ Urantialased peaksid omandama nägemuse uuest ja kõrgemast kultuurühiskonnast. Pärast pelgalt kasumist motiveeritud majandussüsteemi lõppu tõuseb haridus uuele väärtustasemele. Haridus on olnud liiga pikka aega lokaliseerunud, militaristlik, ego ülendav ja edu taotlev; edaspidi peab see saama ülemaailmseks, idealistlikuks, eneseteostuslikuks ja kosmilist arusaamist pakkuvaks.

⁴ Viimasel ajal on hariduse andmine läinud vaimulikkonna kontrolli alt juristide ja ärimeeste kätte. Lõpuks tuleb see üle anda filosoofidele ja teadlastele. Õpetajad peavad olema vabad olendid, tõelised eestvedajad, et filosoofia ja tarkuse omandamine kujuneks põhiliseks haridusalaseks püüdluseks.

⁵ Haridus on elamise kunst; see peab jätkuma kogu elu, et inimkond võiks järkjärgult kogeda suureliku tarkuse järjest kõrgemaid tasemeid:

- ⁶ 1. teadmisi asjadest;
- ⁷ 2. arusaamist tähendustest;
- ⁸ 3. väärtuste hindamist;
- ⁹ 4. töö üllust — kohusetunnet;
- ¹⁰ 5. sihtide motiveeritust — moraalsust;
- ¹¹ 6. armastuses teenimist — iseloomu;
- ¹² 7. kosmilist taipamist — vaimset tajumist.

¹³ ¶ Ning siis, nende saavutuste najal, tõusevad paljud suureliku meelega ülima saavutuseni, jumalateadvuseeni.

8. RIIKLUSE OLEMUS

¹ Iga inimvalitsuse ainus püha joon on riikluse jagunemine kolmeks valdkonnaks, täidesaatvaks, seadusandlikuks ja kohut mõistvaks funktsiooniks. Universumit juhitakse samasuguse funktsioonide ja võimu lahususe kava kohaselt. Kui on rakendatud jumalikku kontseptsiooni ühiskonna tõhusast reguleerimisest või tsiviilvalitsusest, pole eriti tähtis, missuguse riigivormi rahvas endale valib, kui vaid kodanikkond ise liigub üha enam omavalitsuse ja sotsiaalkindlustuse osakaalu suurenemise poole. Rahva terav mõistus, majanduslik ja sotsiaalne tarkus ning moraalne kindlus peegelduvad tõetruult riikluses.

² Riikluse arengu käigus toimub edasiliikumine astmelt astmele järgmiselt:

³ 1. kolmese valitsuse loomine, mille harudeks on täidesaatev, seadusandlik ja kohtuvõim;

⁴ ¶ 2. sotsiaalse, poliitilise ja religioosse tegevuse vabadus;

⁵ ¶ 3. igat liiki inimorjuse kaotamine;

⁶ ¶ 4. kodanikkonna võime maksustamist ohjeldada;

⁷ ¶ 5. üleüldise hariduse sisseseadmine — õppimine toimub hällist hauani;

⁸ ¶ 6. kohalike ja riigivalitsemisorganite suhete õige korraldus;

⁹ ¶ 7. teaduse edendamine ja haiguste võitmine;

¹⁰ ¶ 8. sugupoolte võrdsuse tunnistamine ning meeste ja naiste kooskõlastatud tegutsemine kodus, koolis ja kirikus koos naistele kohandatud tegevusala-dega tootmises ja valitsuses;

¹¹ ¶ 9. kurnava orjatöö kaotamine tänu masinate leiutamisele ja hilisem üleminek masinaajajärgule;

¹² ¶ 10. murrete kaotamine — ühtse keele võidulepääs;

¹³ ¶ 11. sõdade kaotamine — rahvaste ja rasside vahel tekkivate probleemide rahvusvaheline lahendamine kontinentide rahvastekohtute poolt, mida juhib planeedi ülemkohus. Selle liikmeteks võetakse automaatselt kontinentide kohtute eesistujad pärast nende ametisoleku perioodi lõppu. Kontinentide kohtute otsused on kohustuslikud: maailmakohus on nõuandev, moraalne kohus;

¹⁴ ¶ 12. tarkuse poole püüdlumine kogu maailmas — filosoofia ausse tõstmine. Maailmareligiooni väljakujunemine, mis ennustab planeedi jõudmist valguse ja elu ajastu esimestesse faasidesse.

¹⁵ ¶ Need on edumeelse valitsuse eeltingimused ja ideaalse riikluse tunnused. Urantia on nende kõrgete ideaalide teostumisest kaugel, kuid tsiviliseeritud rahvad on sellega juba algust teinud — inimkond on sammumas arengu kõrgeimate sihtide poole.

¹⁶ [Esitanud Neadoni Melkisedek.]